

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις αποτελούν δευτερογενή δημοσιεύματα.

Σκοπός:

- η παρουσίαση ήδη δημοσιευμένων δεδομένων
- η εξέταση ενός θέματος από διαφορετικές οπτικές γωνίες και διαστάσεις
- η σύγκριση και η ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων διαφορετικών ερευνών

σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία.

Τα κύρια είδη των βιβλιογραφικών ανασκοπήσεων είναι οι **περιγραφικές (ή αφηγηματικές)** και οι **συστηματικές ανασκοπήσεις**

Η περιγραφική ανασκόπηση (αγγλικά: literature review), είναι μια επισκόπηση των επιστημονικών πηγών που αφορούν ένα συγκεκριμένο θέμα. Οι περιγραφικές ή αφηγηματικές ανασκοπήσεις παρουσιάζουν τα αποτελέσματα ερευνών πάνω σε ένα θέμα κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, ή τα αποτελέσματα νέων ερευνών με αξιολογική σειρά, τα οποία συσχετίζονται με την προϋπάρχουσα γνώση. .

Ακολουθεί τη μεθοδολογία της συστηματικής ανασκόπησης παραλείποντας όμως ορισμένα στάδια (περιγραφικό χαρακτήρα χωρίς συγκρίσεις, διάγραμμα ροής κλπ μόνο αναφορά των δεδομένων της αρθρογραφίας).

Η συστηματική ανασκόπηση (αγγλικά: systematic review), ακολουθεί αυστηρούς κανόνες. Η εκπόνησή της βασίζεται σε συγκεκριμένη επιστημονική μεθοδολογία. Η συστηματική ανασκόπηση είναι ένας τύπος βιβλιογραφικής ανασκόπησης όπου χρησιμοποιούνται επαληθεύσιμες αναλυτικές μέθοδοι για τη συλλογή δευτερογενών δεδομένων και η ποιοτική ή ποσοτική ανάλυσή τους. Στην ανασκόπηση

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

επιλέγονται διάφορες μελέτες και γίνεται η αναγνώριση, εκτίμηση και επιλογή των καλύτερα μεθοδολογικά σχεδιασμένων μελετών.

ΔΟΜΗ Συστηματικής Ανασκόπησης

Η εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει τις εξής ενότητες με την παρακάτω σειρά:

Εξώφυλλο

Πρόλογος-Ευχαριστίες

Περιεχόμενα

Κατάλογος συντομογραφιών (αν υπάρχουν)

Κατάλογος Πινάκων (αν υπάρχουν)

Κατάλογος εικόνων (αν υπάρχουν)

Κατάλογος γραφημάτων (αν υπάρχουν)

Εισαγωγή

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Κεφάλαια

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σκοπός

Ερευνητικά ερωτήματα/ Επιμέρους στόχοι

Μεθοδολογία

Αποτελέσματα

Συζήτηση

Συμπεράσματα

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

Βιβλιογραφία

Περίληψη (λέξεις κλειδιά)

Abstract (key-words)

Τεχνικές οδηγίες

Η έκταση του κειμένου θα πρέπει να είναι έως 15.000 λέξεων συνολικά (με τις εισαγωγικές σελίδες, τους πίνακες, τις λεζάντες, τα παραρτήματα και τη βιβλιογραφία).

Σελιδοποίηση: Μέγεθος σελίδας Α4

Διάστιχο: 1,5

Γραμματοσειρά : Calibri ή Times New Roman ή Arial 12

Περιθώρια σελίδας:

Πάνω 2,5

Κάτω : 2,5

Δεξιά : 2,5

Αριστερά : 3,0

Η αρίθμηση των σελίδων της εργασίας είναι υποχρεωτική με ελληνικούς χαρακτήρες (1,2,3...) κάτω δεξιά της σελίδας.

- Το επιστημονικό κείμενο δεν πρέπει να είναι απλώς περιγραφικό. Θα πρέπει να συνοδεύεται από ερευνητικά δεδομένα και από τεκμηρίωση βιβλιογραφική με χρήση αναφορών σε κάθε φράση που αναφέρεται στο κείμενο.
- Χρησιμοποιήστε γ' πρόσωπο όταν γράφετε.
- Προτείνεται η χρήση της παθητικής φωνής («διεξάγεται», «διερευνήθηκε», «αναλύθηκε»)

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

«.....»

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΙΔΙΟΤΗΤΑ π.χ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ ΠΕ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΘΗΝΑ 2024

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Ο τίτλος πρέπει να είναι σαφής και να ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της εργασίας

Πρόλογος-Ευχαριστίες

Έκταση μέχρι μία σελίδα

Σύντομη περιγραφή του περιεχομένου της εργασίας

Ευχαριστίες σε όσους συνέβαλαν στην πραγματοποίηση της εργασίας (π.χ ονοματεπώνυμο του επιβλέποντα καθηγητή, το εργαστήριο κλπ)

Περιεχόμενα

Πίνακας περιεχομένων με τους τίτλους των κεφαλαίων και αντίστοιχος αριθμός σελίδας στο δεξί άκρο

Κατάλογος συντομογραφιών

Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται συντομογραφίες, παρατίθενται με αλφαβητική σειρά (πρώτα οι ελληνικές συντομογραφίες και στη συνέχεια οι ξενόγλωσσες)

Κατάλογος Πινάκων - Κατάλογος εικόνων/σχημάτων - Κατάλογος γραφημάτων

Ο πίνακας/εικόνα/γράφημα πρέπει να συνοδεύεται από:

- επικεφαλίδα με πρόθεμα που αποτελείται από την αντίστοιχη λέξη (Πίνακας/ Εικόνα/ Σχήμα/Γράφημα)
- με σειριακή αρίθμηση
- σύντομη περιγραφή (λεζάντα) που να εξηγεί τι παρουσιάζεται.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

- Η αναφορά τους στο κείμενο γίνεται με ολόκληρη τη λέξη Πίνακας/ Γράφημα/ Εικόνα/ Σχήμα και τον αριθμό του με bold , π.χ.

« Στον **Πίνακα 1** παρουσιάζεται...».

Εισαγωγή

Αναφέρεται στο αντικείμενο της ανασκόπησης. Δίνονται ορσμοί. Τί αναφέρει γενικά η ελληνική και η διεθνής βιβλιογραφία.

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

(το γενικό μέρος συνήθως έχει από 2-4 κεφάλαια όπου παρατίθενται τα δεδομένα από τη βιβλιογραφία και αναλύονται οι επιμέρους έννοιες του τίτλου της εργασίας)

Κεφάλαιο 1

Κεφάλαιο 2

.....κλπ

Π.χ (Το εργασιακό στρες και η επιβάρυνση των νοσηλευτών ψυχικής υγείας)

Κεφάλαιο 1 Εργασιακό στρες

Κεφάλαιο 2 Επιβάρυνση

Κεφάλαιο 3 Νοσηλευτές ψυχικής υγείας

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σκοπός

Σύντομη παράγραφος στην οποία αναφέρεται ποιος είναι ο σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής (περιγραφικής/συστηματικής ανασκόπησης).

Ερευνητικά ερωτήματα/ Επιμέρους στόχοι

- Μία παράγραφος στην οποία αναφέρεται ποιο είναι το κύριο ερευνητικό ερώτημα (PICOS) και
- ποια είναι τα επιμέρους ερευνητικά ερωτήματα που θα απαντηθούν.

(προτιμάμε την παρουσίαση σε λίστα με bullets)

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

Μεθοδολογία

Αναφέρεται η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την εκπόνηση της εργασίας (PICOS).

1. Γίνεται αναφορά στις βάσεις δεδομένων διεξήχθη η αναζήτηση

Pubmed (Medline)

Scopus

CINAHL

Embase

Cochrane Library

2. Αναφέρονται οι λέξεις κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν για την αναζήτηση αυτή και ο αλγόριθμος της αναζήτησης των λέξεων κλειδιών με τη βοήθεια της λογικής Boolean (AND/ OR/ NOT).

Π.χ

(“Psychiatric Nurses” OR “Mental Health Nurses”) AND (“Stress” OR “Anxiety”) AND (“Burden”)

3. Αναφέρονται τα φίλτρα που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων.

Π.χ

- η χρονική περίοδος δημοσίευσης των άρθρων (πχ. αναζήτηση επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύτηκαν κατά τη χρονική περίοδο 2020-2024),

- η γλώσσα (πχ. άρθρα δημοσιευμένα μόνο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα),

- το είδος των μελετών που επιλέξαμε να συμπεριληφθούν στη μελέτη (πχ. ερευνητικές μελέτες).

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

*** Εάν έχουν τεθεί κριτήρια εισαγωγής στην ανασκόπηση και κριτήρια αποκλεισμού, τότε θα πρέπει να αναφέρονται σε αυτό το σημείο.

4. Στη συστηματική ανασκόπηση αναφέρεται ότι η εξαγωγή των αποτελεσμάτων έγινε με τη χρήση του διαγράμματος ροής PRISMA (PRISMA Flow Diagram, 2009).

Αποτελέσματα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ:

1. Περιγραφή των αποτελεσμάτων της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, δηλαδή σύντομη αναφορά σε κάθε μελέτη
2. Ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων, πχ. ως προς το σχεδιασμό της μελέτης, το ερευνητικό εργαλείο ή τα ευρήματά τους.
3. Παρουσίαση αποτελεσμάτων σε ένα συγκεντρωτικό πίνακα, ο οποίος θα περιλαμβάνει βασικές πληροφορίες για όλες τις μελέτες που συμπεριελήφθησαν στην ανασκόπηση αυτή.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

1. Παρουσίαση των σταδίων της αναζήτησης βάσει του διαγράμματος ροής
2. Περιγραφή των αποτελεσμάτων της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, δηλαδή σύντομη αναφορά σε κάθε μελέτη
3. Ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων, πχ. ως προς το σχεδιασμό της μελέτης, το ερευνητικό εργαλείο ή τα ευρήματά τους.
4. Παρουσίαση αποτελεσμάτων σε ένα συγκεντρωτικό πίνακα, ο οποίος θα περιλαμβάνει βασικές πληροφορίες για όλες τις μελέτες που συμπεριελήφθησαν στην ανασκόπηση αυτή.
5. Κριτική ανάλυση των μελετών/ερευνών με τη χρήση κριτηρίων που ορίζουν επίσημες λίστες, όπως είναι οι CASP checklists (<https://casp-uk.net/>).

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ»
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΚΟΥΚΙΑ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 123 Τ.Κ. 115 27 – ΑΘΗΝΑ

Συζήτηση

- Πραγματοποιείται ερμηνεία και τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων
- Αναφέρεται τί ανέδειξε αυτή η ανασκόπηση
- Διαπιστώνονται ελλείψεις και γίνονται προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Συμπεράσματα

Σε έκταση μίας παραγράφου αναφέρονται με συντομία αναφέρονται τα κεντρικά συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η συγκεκριμένη ανασκόπηση.

Βιβλιογραφία

Κάθε πρόταση που αναφέρεται στο κείμενο τεκμηριώνεται βιβλιογραφικά.

Στο τέλος παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα άρθρα και τα βιβλία που χρησιμοποιήθηκαν και τα οποία αναγράφονται ιδιοχείρως και με ακρίβεια.

Για την σύνταξη της βιβλιογραφίας προτείνεται η χρήση του συστήματος Vancouver ή APA.

Περίληψη

Η Περίληψη πρέπει να έχει έκταση 250-300 λέξεις.

Στόχος να συνοψίσει το περιεχόμενο της εργασίας.

Δομή του περιεχομένου: *Εισαγωγή, Σκοπός, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα.*

Η περίληψη θα πρέπει να συνοδεύεται από 3-5 λέξεις-κλειδιά.

Abstract Η περίληψη στα Αγγλικά θα πρέπει να αποτελεί πιστή μετάφραση της ελληνικής περίληψης στην αγγλική γλώσσα.